

ARUANNE

Euratomi Tarneagentuuri eelarveaasta 2013 raamatupidamise aastaaruande kohta koos agentuuri vastustega

(2014/C 442/31)

SISSEJUHATUS

1. Luxembourgis asuv Euratomi Tarneagentuur (edaspidi „agentuur”) asutati 1958. aastal ⁽¹⁾. Nõukogu otsus 2008/114/EÜ, Euratom ⁽²⁾ asendas agentuuri eelmise põhikirja. Agentuuri peamine ülesanne on tagada ELi kasutajatele ühise tarnepoliitika alusel pidevad tuumamaterjalide (eelkõige tuumkütuste) tarned, mis põhinevad võrdsel juurdepääsul tarneallikatele.

2. Ajavahemikus 2008–2011 ei olnud agentuuril põhitegevuse jaoks oma eelarvet. Agentuuri kõik tegevuskulud kandis komisjon. Aastateks 2012 ja 2013 eraldas komisjon agentuurile oma eelarve, mis katab siiski vaid väikese osa agentuuri tegevuskuludest.

KINNITAV AVALDUS

3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 sätetele auditeeris kontrollikoda:

- a) agentuuri raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽³⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽⁴⁾ 31. detsembril 2013. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

Juhtkonna kohustused

4. Juhtkond vastutab agentuuri raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest ning aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest ⁽⁵⁾:

- a) juhtkonna kohustused seoses agentuuri raamatupidamise aastaaruandega hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks vajaliku sisekontrollisüsteemi kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulisi väärkajastamisi; komisjoni peaarvpidaja vastu võetud raamatupidamiseeskirjadel ⁽⁶⁾ põhinevate asjakohaste arvestuspõhimõtete valimist ja rakendamist; arvestushinnangute koostamist, mis on asjaolusid arvestades mõistlikud. Direktor kiidab agentuuri raamatupidamise aastaaruande heaks pärast seda, kui peaarvpidaja on selle kogu olemasoleva teabe põhjal koostanud ning lisanud teatise, milles ta muu hulgas kinnitab, et omab piisavat kindlust selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne annab agentuuri finantsolukorra kohta kõikides olulistes aspektides õige ja õiglase ülevaate;
- b) alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimiseks on juhtkond kohustatud kavandama, rakendama ja käigus hoidma mõjusat ja tõhusat sisekontrollisüsteemi, mis hõlmab piisavat järelevalvet ja asjakohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral õiguslikke menetlusi valesti makstud või kasutatud vahendite tagasinõudmiseks.

⁽¹⁾ EÜT 27, 6.12.1958, lk 534/58.

⁽²⁾ ELT L 41, 15.2.2008, lk 15.

⁽³⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi ja tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

⁽⁴⁾ Need koosnevad eelarve tulemiaruandest ja selle lisast.

⁽⁵⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1271/2013 (ELT L 328, 7.12.2013, lk 42) artiklid 39 ja 50.

⁽⁶⁾ Komisjoni peaarvpidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjad põhinevad Rahvusvahelise Arvestusekspertide Föderatsiooni koostatud rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS) või vajaduse korral Rahvusvahelise Arvestusstandardite Nõukogu koostatud rahvusvahelistel arvestusstandarditel (IAS)/rahvusvahelistel finantsaruandlusstandarditel (IFRS).

Audiitori kohustused

5. Kontrollikoja kohustuseks on esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule ⁽⁷⁾ kinnitav avaldus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Kontrollikoda viib auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditeerimisstandardite ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega. Nende standardite kohaselt peab kontrollikoda auditi planeerima ja läbi viima viisil, mis annab talle piisava kindluse selle kohta, et agentuuri raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ja selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

6. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Valitud protseduurid sõltuvad audiitori otsustusest, mis põhineb riskihinnangul, et aruanne võib sisaldada pettusest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi ning alustehingute mittevastavust Euroopa Liidu õigusraamistikust tulenevatele nõuetele. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks võtab audiitor nimetatud riski hindamisel arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamisega seonduvaid mistahes sisekontrollimehhanisme, samuti alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud järelevalve- ja kontrollisüsteeme. Audit hõlmab ka arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

7. Kontrollikoda on seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane kinnitava avalduse esitamiseks.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta

8. Kontrollikoja hinnangul kajastab agentuuri raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglaselt agentuuri finantsolukorda 31. detsembri 2013. aasta seisuga ning agentuuri finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt agentuuri finantsmääruse sätetele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseskirjadele.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

9. Kontrollikoja hinnangul on 2013. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

10. Järgnevad kommentaarid ei sea kontrollikoja arvamusi kahtluse alla.

KOMMENTAARID RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

11. Agentuuri raamatupidamise aastaaruande lisades selgitatakse, et kõik palgad ja ka mõned täiendavad haldusteenuste kulud maksti otse komisjoni eelarvest. Palgakulud on küll avalikustatud, samas puuduvad aga andmed haldusteenuste kulude mahu kohta. Seetõttu ei ole täielikult selge, mil määral agentuur komisjonist sõltub.

KOMMENTAARID SISEKONTROLLIMEHHANISMIDE KOHTA

12. Agentuuri sisekontrollimehhanismide peamised elemendid on ebapiisavalt dokumenteeritud: see puudutab näiteks riskijuhtimist ja kontrollistrateegiat, tulemuslikkuse seire protseduure, sisekontrollisüsteemi toimimise hindamist ja kutsenorme.

EELMISTE AASTATE KOMMENTAARIDE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

13. Kontrollikoja eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud parandusmeetmete ülevaade on esitatud I lisas.

⁽⁷⁾ Määruse (EL) nr 1271/2013 artikkel 107.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Milan Martin CVIKL, võttis käesoleva aruande vastu 1. juuli 2014. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

I LISA

Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja kommentaar	Parandusmeetme võtmise seis (lõpetatud/pooleli/alustamata/ei kohaldata)
2011	<p>Ilma punktis 10 avaldatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu järgmistele asjaoludele: Euroopa Aatomiühenduse asutamislepingu artiklis 54 sätestatakse, et agentuur on finantsküsimumustes iseseisev. Agentuuri põhikirja artiklis 7 sätestatakse, et „agentuuri kulud koosnevad tema töötajate ja komitee halduskuludest, samuti kolmandate isikutega sõlmitud lepingutest tulenevatest kuludest”. Tegelikuses ei ole agentuurile alates 2008. aastast eelarvet eraldatud. Sellest tulenevalt tasus komisjon eelmainitud artiklis 7 loetletud kulud. Kontrollikoja hinnangul on selline olukord vastuolus agentuuri põhikirjaga ning kontrollikoda on seisukohal, et agentuur ja komisjon peavad koos kõigi huvitatud pooltega kaaluma samme selle vastuolu kõrvaldamiseks.</p>	lõpetatud
2012	<p>Ilma punktis 9 esitatud arvamust kahtluse alla seadmata juhib kontrollikoda tähelepanu järgnevale asjaolule. Ajavahemikus 2008–2011 ei olnud agentuuril oma eelarvet. Komisjon kandis otse kõik agentuuri tegevuskulud ning andis ka heakskiidu eelarve täitmisele. Kontrollikoja hinnangul on nimetatud olukord vastuolus agentuuri põhikirjaga.</p> <p>Peale kontrollikoja kommentaare eraldas komisjon agentuurile 2012. aastaks oma eelarve summas 98 000 eurot (koos agentuuri enda finantsinvesteeringutest teenitud tuluga 104 000 eurot). Euroopa Aatomiühenduse asutamislepingu artiklis 54 ning agentuuri põhikirja artiklis 6 sätestatakse, et agentuur on finantsküsimumustes iseseisev. Sellest hoolimata kandis komisjon otse enamiku agentuuri kuludest (töötajad, kontoriruumid ja IT-süsteemid). See, et tööjõukulud kannab komisjon, on sätestatud agentuuri põhikirja artiklis 4. Eelnev on vastuolus asjaoluga, et agentuur on finantsküsimumustes iseseisev.</p>	alustamata

II LISA

Euratori Tarneagentuur (Luxembourg)

Pädevus ja tegevus

<p>Aluslepingust tulenevad liidu pädevusvaldkonnad</p>	<p>Ühine tarnepoliitika tuumamaterjalide jaoks vastavalt Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu põhimõtetele ja eesmärkidele (<i>tarnekindlus</i>).</p> <p>Euratori Tarneagentuur asutati otse 1957. aastal allkirjastatud Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 52 alusel. Lisaks reguleerib agentuuri tegevust nõukogu otsusega kehtestatud agentuuri põhikiri, mille õiguslik alus on Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikkel 54.</p>
<p>Ameti pädevus</p> <p>(määratletud Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingus (peamiselt selle 6. peatükis) ning nõukogu 12. veebruari 2008. aasta otsusega kehtestatud agentuuri põhikirjas (2008/114/EÜ, Euratom))</p>	<p>Eesmärgid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tagada tuumamaterjalide tarned ühise tarnepoliitika ning võrdse juurdepääsu kaudu. — Tagada, et kõiki kasutajaid ühenduses varustataks regulaarselt ja õiglaselt maakide ja tuumkütusega. — Jälgida ja tuvastada turusuundumusi, mis võiksid mõjutada tuumamaterjalide tarnimist ja tuumateenuste osutamist Euroopa Liidus. — Tagada ühendusele ekspertarvamused, teave ja nõuanded mis tahes teemal, mis on seotud tuumamaterjalide ja teenuste turu toimimisega. <p>Ülesanded</p> <p>Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu kohaselt on agentuuril optiooniõigus liikmesriikide territooriumil toodetud tuumamaterjalide suhtes ning ainuõigus sõlmida nii ühendusest kui ka väljastpoolt ühendust pärinevate tuumamaterjalide tarnelepinguid.</p> <p>Esitatud kontekstis hõlmavad agentuuri ülesanded järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> — hinnata lepingupoolte vahelisi kohustusi ning selle põhjal sõlmida, keelduda sõlmimisest või sõlmida teatud tingimuste mistahes leping või lepingu muudatus, mis puudutab Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 52 loetletud materjalide tarnimist; — saada teateid kõigi lepingute kohta, mis puudutavad maakide, lähtematerjalide ja lõhustuvate erimaterjalide töötlemise, muundamise või vormimisega seotud lepinguid (vastavalt Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklile 75), ning neid menetleda; — saada teateid kõigi maakide, lähtematerjalide ja lõhustuvate erimaterjalide nii väikestes kogustes, nagu tavaliselt kasutatakse teadusuuringutes, edasitoimetamise, impordi ja ekspordi kohta (vastavalt Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklile 74), ning neid menetleda; — tutvuda infoga ja teha kõik ettevalmistused komisjoni otsuse jaoks juhtudel, mil Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu kohaselt on vajalik komisjoni otsus; — hallata omal äranägemisel enda sõlmitud lepinguid või lepinguid, mille kohta agentuur on saanud teate; — koguda ja töödelda turu seirest saadavat informatsiooni, mis puudutab tuumamaterjalide tarnimist ja tuumateenuste osutamist Euroopa Liidule. 2013. aastal suurendati veelgi agentuuri seirerolli ja see hõlmab nüüd ka meditsiiniliste radioisotoopidega varustamist ELis; — avaldada sisemiseks kasutamiseks ja/või avalikkusele regulaarseid aruandeid tuumamaterjalide ja teenuste turu toimimise ja suundumuste kohta;

	<ul style="list-style-type: none"> — pakkuda ühendusele ekspertarvamusi, teavet ja nõuandeid mis tahes teemal, mis on seotud tuumamaterjalide ja teenuste turu toimimisega; — konsulteerida agentuuri nõuandekomiteega ja küsida komitee arvamust, ning osaleda vajaduse korral nõuandekomitee kohtumistel (sh pakkuda komiteele sekretariaaditeenuseid).
Juhtimine	<ul style="list-style-type: none"> — Agentuur on juriidiline isik ning majanduslikult iseseisev. — Agentuur tegutseb komisjoni järelevalve all ning on kasumit mittetaotlev. — Agentuuri peadirektor ja töötajad on Euroopa ühenduste ametnikud või saavad selleks. Nad peavad olema läbinud julgeolekukontrolli. Töötajate palgad maksab komisjon. — Agentuuri kapitali ning selle märkimise tingimused määratakse kindlaks Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepinguga ja agentuuri põhikirjaga. <p>Peadirektor</p> <p>Komisjon nimetab agentuuri peadirektori määratlemata ajavahemikuks. Peadirektori kohustused ja pädevus on kindlaks määratud eelkõige agentuuri põhikirjas.</p> <p>Euratomy Tarneagentuuri komisjonipoolne järelevalve</p> <p>Komisjon võib agentuurile adresseerida direktiive ning tal on agentuuri otsuste üle vetoõigus. Lisaks peab komisjon eelnevalt kinnitama agentuuri teatud otsused.</p> <p>Nõuandekomitee</p> <p>Koosneb liikmesriikidest pärit liikmetest, kes nimetatakse ametisse isikust lähtuvalt. Ametiaja pikkus on kolm aastat (sama isiku võib ametisse tagasi nimetada). Nõuandekomitee abistab agentuuri tema ülesannete täitmisel. Komitee toimib sidemena agentuuri ning tuumatööstuse tootjate ja kasutajate vahel. Komiteega võib konsulteerida kõigis agentuuri pädevusse kuuluvates küsimustes. Komitee peab esitama oma arvamuse kõigis põhikirja artiklis 13 loetletud küsimustes. Komitee kutsutakse kokku tavaliselt kaks korda aastas.</p> <p>Välisaudit</p> <p>Euroopa Kontrollikoda.</p> <p>Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon</p> <p>Euroopa Parlament.</p>
2013. aastal agentuuri käsutusse antud ressursid (sulgudes 2012. aasta andmed)	<p>Eelarve</p> <p>104 000 (104 000) eurot, mis hõlmab komisjoni osalust summas 98 000 (98 000) eurot.</p> <p>Personali suurus seisuga 31. detsember 2013</p> <p>Ametikohti kokku: 18 (17) (sh peadirektor).</p>
2013. aasta tooted ja teenused (sulgudes 2012. aasta andmed)	<p>Tarnekindlus tagatud</p> <p>Menetletud tehingud</p> <p>2013. aastal menetles agentuur ligikaudu 279 (270) tehingut (sealhulgas lepingud, muudatused ja teavitused agentuuri <i>front-end</i> tegevuse kohta).</p> <p>Aruanded</p> <p>2013. aastal avaldas agentuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> — agentuuri 2012. aasta aastaruande;

- 4 (3) kvartaalset uraanituru aruannet;
- 6 (6) üle kahe kuu ilmuvat tuumavaldkonna uudiskirja;
- 40 (45) iganädalast tuumavaldkonna uudislehte (Euroopa Komisjoni siseseks kasutamiseks).

Euratomi Tarneagentuuri nõuandekomitee tegevuses osalemine

- Agentuuri nõuandekomitee pidas kaks kohtumist (aprillis ja novembris); agentuur toetas kohtumiste toimumist ning osales nende töös.
- Agentuur toetas nõuandekomitee kahe töörihma tegevust.

Suhted ELi institutsioonidega ja rahvusvaheline koostöö

Suhted komisjoniga (vt üleval)

Agentuur esitab igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande agentuuri eelmise aasta tegevuse ja järgmise aasta töökava kohta.

Agentuur teeb koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega: Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) ning OECD Tuumaenergia Agentuuriga (OECD NEA). Nimetatud kontekstis osaleb agentuur NEA/IAEA ühise uraanirühma ja meditsiiniliste radioisotoopide varustuskindlusega tegeleva NEA/IAEA ühise kõrgetasemelise rühma töös.

Meditsiiniliste radioisotoopide varustuskindlus

2013. aasta septembris sai agentuurist Euroopa meditsiinis kasutatavate radioisotoopide varustamise vaatluskeskuse eesistuja; vaatluskeskuse ülesanne on aidata Euroopa Ülemkogul ellu viia meditsiiniliste radioisotoopide varustuskindluse tagamise poliitikat.

Allikas: agentuuri edastatud teave.

AGENTUURI VASTUSED

12. Agentuuri 2013. aasta lõplikule raamatupidamisaruandele lisatud märkused sisaldavad palgakulude eelarvestust. Täpsed andmed agentuuri halduskulude kohta, mida katab komisjon, on viimase valduses. Meie hinnangul ei ohusta Euratomi Tarneagentuuri sõltumatust iseenesest asjaolu, et komisjon maksab agentuuri töötajatele palka (ja tasub teatavad muud halduskulud); küll aga muudab see võimalikuks mastaabisäästu.

13. Agentuur on seisukohal, et praegu kehtib tõhus ja asjakohane riskijuhtimise ja kontrolli strateegia. Siiski hakkab alates käesolevast aastast esitama riskihindamise ja riskimaandamisega seotud tegevust käsitlevaid täiendavaid struktureeritud dokumente.
